

KSENIJA PRUNKOVA:

O Marjanki, kapljici, kraljeviču in kraljični.

stari predmestni hiši je sedelo v podstrešni izbici ob oknu blede, hromo dekletce z velikimi, sanjaviimi očmi. Dan za dnem je bila Marjanka sama doma. Mamica je morala že zarana z doma. Bila je perica in je odhajala že v zgodnjih jutranjih urah na reko z veliko culo umazanega perila.

Počesala je zjutraj hčerko, jo varno ponesla k oknu do stola ob oknu, obloženega z blazinami, jo zavila v debelo, sivo, rjavopikčasto ruto, jo poljubila na čelo in odšla. Dekletce se je zabavalo ob oknu po svoje. Gledalo je na ulico in opazovalo vrvenje pod sabo. Prišli so mimo delavci iz tvornic. Eni so imeli blede in upadla lica, nagubana čela in plašne poglede, drugi so bili zaripli v obraz, imeli so rdeče obrobljene oči in bloden korak. Prišle so mimo kmetice s košarami, polnimi jajc, in kmetiška dekletca s koški, polnimi poljskega cvetja, na glavi pisano ruto in zvedava radovednost v očeh. Rdečelične mlekarice so pridrdrale s svojimi vozički. Prihitele so mimo male prodajalke, šivilje in vajenke tankih postavic in drobnega koraka. Nato je prišlo najlepše, Marjanka jih je pričakovala s hrepenečimi očmi: pristopicale so male učenke v pisanih čepicah, zelenih, rumenih in rdečih, da se je zdelo, da je oživel živobarvno cvetje in ušlo s polja. Vmes so primahali dolgi in nerodni dečaki; dijaki niti opazili niso teh učenk. Imenitno so se držali in važno so razpravljali. Marjanki so prihajale na uho čudne latinske in nemške besede, same učene, smešno zveržene besede, ki se z njimi dijaki tako radi bahajo. Utihi nili so le, ko jih je dohitel profesor v sivem plašču. Iz žepov so mu gledali zapiski in pisma. Hodil je s trdimi koraki, zravnanim hrbtom, oster in hud pogled je bil uprt naravnost predse, da se ga je še Marjanka bala. — Kmalu so se prikošatile kuharice v širokih, bleščečebelih predpasnikih, prišel je suh, sključen pismonoša, in naposled se je pripeljal še bogat tvorničar. Oholo je sedel v kočiji, v zadovoljstvu se mu je svetil obraz, peljala sta ga dva iskra belca.

Vse to je gledala Marjanka dan za dnem. Poznala je vsakega, ki je prihajal mimo, že od daleč ga je spoznala, zakaj vsak je prišel ob svojem času.

Ko se je dekletce naveličalo tega opazovanja, je vzelo knjigo. Mamica jo je bila nekoč prinesla. Poslalo pa jo je kodrolaso dekletce iz velike bele hiše, kamor je hodila mamica po perilo. Imela je Marjanka to edino knjigo, a čitala jo je zopet in zopet. Bila je to posebna knjiga, vsaj Marjanki se je tako zdelo. Platnice so bile sicer obrabljene, strani zarumenele, nekaj jih je celo manjkalo. Knjiga je bila že taka, ko jo

je Marjanka dobila. A to je ni motilo, zakaj če je knjigo odprla in prišla s čitanjem, so se prikazale med zarumenelimi stranmi čudne postavice: sivi škratje in bele vile, hud čarovnik in strašen velikan in pa — kar je bilo najlepše — bela kraljična z zlato krono, v ozkih zlatih čreveljčkih, z rožnato liso na vsakem ličku. Kot senca je hodil za njo mlad junak s strašnim mečem ob boku in nežnim koprnjenjem v očeh. Vse te postavice so pristopicale iz knjige in že so se razblinile v solnčnem žarku. Marjanka je zastrmela za njimi. Pozabila je na knjigo, a vendar se je pravljica pletla dalje prav do konca. In bila je to čisto nova pravljica, ki jo Marjanka še nikdar ni čitala. Tako je doživljala v stari knjigi vedno nove pravljice.

Ko je nekoč tako sanjarila, ni opazila, da se je solnce skrilo in da se je oni košček neba, ki ga je videla iz svojega okenca, pokril s težkimi sivimi oblaki. Kar ji pade nekaj na odprto knjigo. Marjanka pogleda pa vidi debelo deževno kapljo. In tedaj se ji zazdi, da čuje tajinstven glasek: »Če hočeš, ti povem zgodbo svojega življenja.« In še predno Marjanka odgovori, že nadaljuje: »Rojena sem v voščenobellem oranžnem cvetu tam doli na jugu sredi vrta, kjer so peli slavčki in cvetle rdeče in rumene tulpe kakor živi plamenčki. Nisem se še dobro ogledala po vrtu, pa se mi je zableščalo, in objelo me je nekaj božajoče toplega, pred mano je stalo zlato dete — solnčni žarek. »Kaj bi tu samovala,« mi je dejalo, »jaz te ponesem k tvojim sestricam, tam bo zate!«

In že je hitelo z mano kot blisk v višine — naravnost proti belemu oblaku, ki je plaval sam samcat sredi modrega neba. Že smo bili na cilju! Joj! To je bilo tam sestic, ki pa so bile vse jako razburjene, zakaj pripravljale so se na potovanje po svetu in jaz sem prišla ravno še pravočasno, da so me vzele s sabo. Še preden sem se mogla zahvaliti zlatemu detetu — solnčnemu žarku — da me je poneslo do sestic v višine, že nas je nesel stric Veter v svojem mehkem naročju proti severu. — Pod nami se je razprostirala velika, sivomodra ravan, po njej so plesali beli in rjavi metuljčki — to je bilo morje z jadrnicami. Tam daleč, daleč je bila ozka siva črta — to je bila suha zemlja. Že smo pluli tjakaj. »Pokazal vam bom zemljo in ljudi,« je dejal stric Veter, »ljudje, to so čudna bitja! Če sem dobre volje, se časih poigram z njimi, da plešejo po mojem žvižganju! No, pokažem vam jih.« — In stric je zažvižgal in je planil proti morju, da se mi je kar zavrtelo. Zaplesal je po morju in pograbil jadrnice in se zasukal z njimi v divjih vrtincih. Jambori so škripali in morje je bučalo, da je bilo godbe za ples in smo še me zaplesale. Po krovu pa so begala čudna bitja. Hitela so in se mučila, da jim je pot lil s čela in se jim posrečilo, da so zvili jadra. Pa je dejal Veter nevoljno: »Ne maram takih plesalk, ki nimajo belega ali pisanega oblačilca. Kaj bi s staro, črno barko!« In

popustil je barko in planil z nami z morja zopet v višine. Tako sem prvič srečala človeka. Majhen je in droben v primeri s solncem, z morjem, z vetrom — a zdi se mi, da je vendar čudovito močan, zakaj ugnal je celo strica, da je ostal slabe volje ves dan.

(Konec.)

Triglavska budnica.

Mogočno dviguje se Triglav v nebo,
kot dvigal se v prejšnjih je časih,
ko onkraj je vriskal pastirček glasno
in peval v slovenskih je glasih.
Zdaj tam je vse tiho, ne poje nikdó,
otožno vsak vzdih in sklanja glavó,
a kadar v višavo na Triglav ozre se,
otrne si solzo in srd ga pretrese:

Lesorez

ko gad se priplazil iz laških nižin
sem v naše je kraje pohlepni tujčin,
prijateljstvo hlinil in z belo zastavo
nam mahal za mir in za bratsko je spravo;
ko sedel je trdno na kraški naš svet,
pa skriti pokazal nam je bajonet,